

Thư gửi cho Phương Dung

Ngày nào máu con còn tuần hoàn liên tục khắp châu thân, tim còn đập thùm thụp thì ngày đó con vẫn còn hy vọng một tương lai tốt đẹp hơn.

Phương Dung, Con Gái tôi,

Bố bận bù đầu mà con bắt bố viết dài dài. Thật dã man! Với những đứa khác, chắc bố từ chối khéo rồi; nhưng với con, với những giòng tâm sự u ám quá đang làm bố "mùi lòng" đây.

Bố xin nói ngay, con đang tuyệt vọng và an phận. Ôi! Đứa con gái ngổ ngáo có giọng cười hô hô đều cáng của tôi lại ủy mị thế sao?

Ngày nào máu con còn tuần hoàn liên tục khắp châu thân, tim còn đập thùm thụp thì ngày đó con vẫn còn hy vọng một tương lai tốt đẹp hơn. Đúng dứt đuôi rồi mà lị!

Người anh hùng vĩ đại Paven trong "Thép đã tôi thế đấy" chẳng tuyên bố là "cái quý nhất của con người ta là đời sống" mà lị!

Sống ở đây phải vui vẻ, phải "thích nghi" để tồn tại, để vươn lên. Coi chừng con sắp bị chôn chân trong chất keo quánh sệt của quá khứ mất!

Quá khứ, hiện tại, tương lai đang xoay trong con như cái đèn cù. "Đèn cù, đèn cù nó lại vòng quanh... khen ai khéo vẽ nên cái đèn cù. Đèn cù, là đèn cù hồi tít mù nó lại vòng quanh..."

Bố muốn dùng bài hát "đèn cù" để cho con thấy cái vòng quanh quẩn, quẩn quanh của mình khi chưa có lối thoát cho tâm hồn.

Dung con, bất cứ chế độ nào, từ ngày nay cho đến ngàn sau, cái kiến thức do học vẫn mang lại vẫn cần thiết để vươn lên. Điều này càng đúng với con và lũ bạn lục quái của con. Vũ khí duy nhất của con là sự học. Con sắp quên cái sở trường của con là học để đổi lấy cái sở đoản của mình là "con trâu đi trước, cái cày theo sau."

Ở bất cứ nơi đâu, bất cứ thời điểm nào, con vẫn cần học. Đứa thông minh như con mà bỏ học thì uổng quá!

Con lại cho rằng bố không tưởng phải không? Lẽ nào "Năm Căn heo hút muỗi sa hàng bầy" mà lại khuyên học à? Không học làm sao con thoát cảnh bùn lầy nước đọng đó? Không học làm sao con vươn lên được? Đâu phải lúc nào cũng như thế này!

Nếu bị bắt buộc về Minh Hải mà gia đình, hoàn cảnh không cho phép con ở lại đây thì cứ đi và nhớ không được bỏ học, nếu chưa phải lúc tuyệt vọng.

Đất mới sẽ giúp con và gia đình có nhiều may mắn mới. Làm sao dám khẳng quyết là tương lai đen như mồm chó? Chân trời mới sẽ mở rộng trước mắt con. Lúc đó, không biết chừng con sẽ tiếc cho bố không có cái may mắn đó.

Dung con, năm học đầu tiên của nhà trường mới đã cho Bố nhiều kỷ niệm vui buồn sâu sắc. Bố biết những ngày đầu tiên con không "ưa" bố. Chẳng sao! Bố biết chắc mình mang cả lòng mình, cả tâm hồn mình dạy chúng thì chắc chắn chúng sẽ quý mình. Một lũ con gái 9A1 thời nào của bố có nhiều nét đặc thù của nó. Hỗn tạp, khắc nhau như nước với lửa. Con và lũ bạn là những đứa phá nhất nước, nhưng cũng tích cực nhất nước.

Nhất quý, nhì ma, thứ ba học trò mà lì!

Con là một trong những đứa học trò mà bố thích nhất vì con có cá tính, không bị chìm vào đám đông. Cái bố thích con nhất là sự ngay thẳng. Ngay thẳng đến độ đều giả vì muốn bóc trần những gì che đậy. Nhưng cá tính này của con, bố biết nó sẽ làm phiền cho đời con nhiều lắm vì con không biết định luật của tự nhiên là "thích nghi để sinh tồn". Con sẽ còn gặp nhiều cảnh điều ong tiếng ve. Con biết sức mạnh của nước không? Lúc nó róc rách trong lòng đất, len lỏi qua đất đá cứng rắn, tưởng rằng nó yếu đuối nhưng nó đã làm đá mòn lúc nào đâu có hay? Lúc gặp thời, nó cuộn cuộn như giòng thác, như hải triều có thể đập vỡ, cuốn trôi tất cả chướng ngại vật. Bố mong con như giòng nước!

Bố thương con, thương lũ bạn con nên cái nghề bạc bẽo này; cái nghề làm nhiều ăn ít, cái nghề lao động cả đầu óc lẫn chân tay này; cái nghề được đề cao nhất nhưng lại hẩm hiu nhất này có làm bố nản đâu! Mỗi năm, bố đưa một lớp người trẻ qua sông. Những người trẻ có khi công thành danh toại, làm nên sự nghiệp lớn lao; có khi sống mai một như con sấu cái kiến bị dày xéo -- thì dòng đời cứ trôi và nhiệm vụ bố như ông lái đò già cứ tiếp tục đưa khách sang sông.

Dung con, hoàn cảnh càng cay nghiệt thì mới thấy rõ được sức phấn đấu vô cùng của con người. Nếu ai cũng sinh ra, ăn cho đầy như con heo rồi chờ cái già nó thì sông sộc đi theo thì còn có ý nghĩa quái gì nữa.

Nếu con có về miền đất mới, bố mong con có mọi sự tốt lành. Ngày xưa bố từng bảo với tụi con "mình muốn là trời muốn" sao? Ý chí của con người mạnh lắm!

Dung à, bố không có con trai, toàn thị mạt. Bố có hoài bão mà nếu đời bố không làm được thì bố trồng cấy vào tụi con.

Với trí thông minh, lòng ngay thẳng của con, bố mong muốn con còn là một trong những nghị lực của gia đình con.

Để kết thúc câu chuyện bố con mình -- sau khi bố đi được một nửa cuộc đời -- Bố nhận thấy tất cả sẽ trôi qua hết.

Chúc con và gia đình nhiều may mắn

Bố của con

Bùi Thế San

(Bài được trích trong Lưu Biệt 11/1-1978 của cô học trò
Trần Thị Phương Dung)